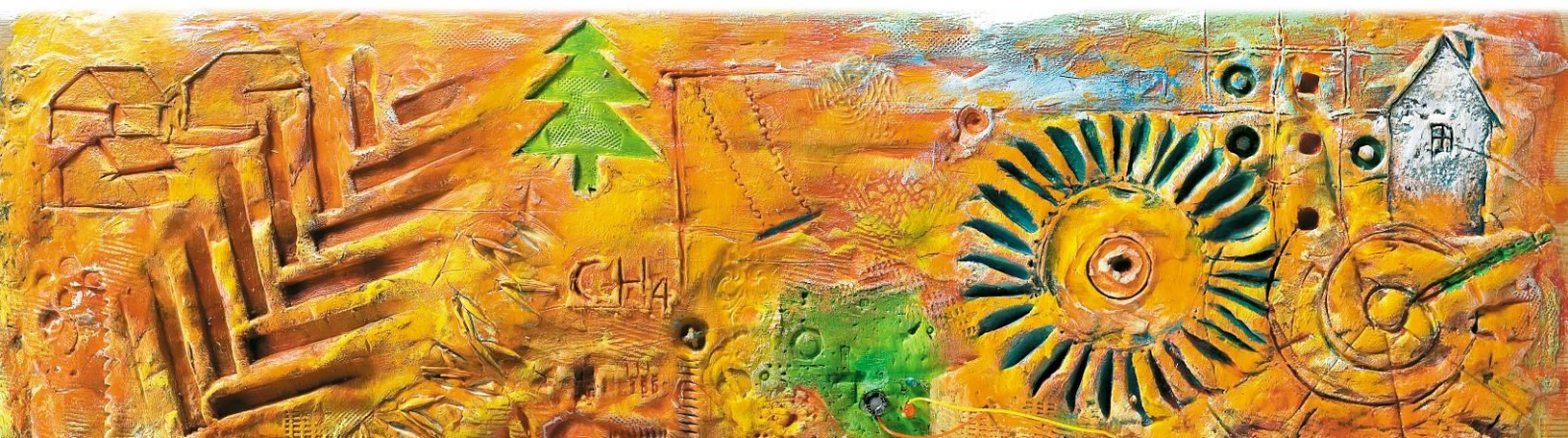

EUs vanndirektiv - Tiltaksplan for landbruket på Hadeland

Landbrukskontoret for Hadeland

Adresse Rådhusvegen 39, 2770 Jaren

Telefon 61 33 84 00

E-post postmottak@gran.kommune.no

Internett www.gran.kommune.no/landbruk

1. OM PLANEN

Norge har forpliktet seg til å følge EU's vanndirektiv, og har implementert dette gjennom vannforskriften. Denne sier at alle vannforekomster i landet skal oppnå miljømålet «god tilstand» innen 2021. For å klare dette, kreves det at statlig, regional og kommunal forvaltning, samarbeider med næringsliv, forskningsmiljø og andre, om hvilke tiltak som skal gjennomføres og hvordan de skal finansieres.

Størsteparten av Hadeland ligger innenfor Randsfjorden vannområde, som er en del av vannregion Vest-Viken. Som en oppfølging av vanndirektivet har vannregionmyndighetene utarbeidet en regional vannforvaltningsplan med handlingsprogram for vannregionen. Dette handlingsprogrammet inneholder tiltak både innenfor landbruk, vann/avløp og andre områder. I denne planen vil vi konkretisere ytterligere hva landbruket på Hadeland skal gjøre fram til 2021, for å bidra til å nå målet i vannforskriften.

Planen er skrevet i samarbeid mellom landbruksnæringen, vannområde Randsfjorden, miljøansvarlig i kommunene og Landbrukskontoret for Hadeland. Planen skal være et verktøy for å oppnå best mulig økologisk tilstand i vannforekomstene våre, med de ressursene vi har tilgjengelig.

Planen skal evalueres årlig, ideelt sett i oktober/november.

2. RANDSFJORDEN VANNOMRÅDE

2.1 STATUS FOR VANNFOREKOMSTENE I DAG

De aller fleste vannforekomstene i Gran, Lunner og Jevnaker er dessverre klassifisert med dårlig eller moderat økologisk tilstand (fig 1). Dette skyldes dessverre i mange tilfeller landbruket (fig. 2).

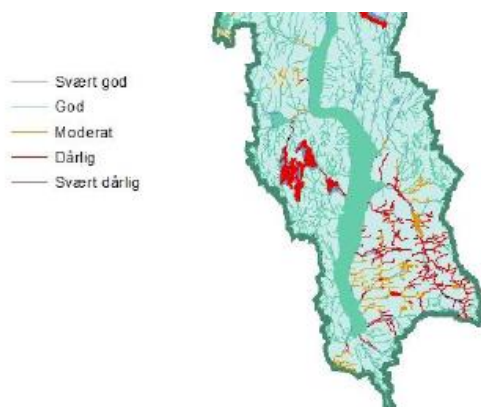

Fig 1: Kart over miljøtilstanden i vassdrag i vannområde Randsfjorden, på Hadeland

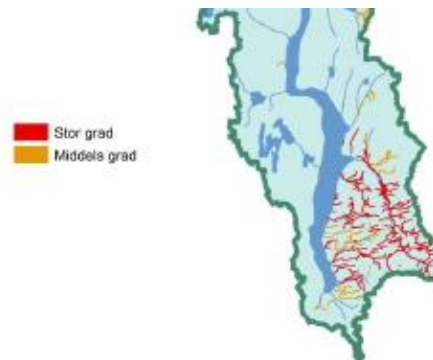

Fig 2: Landbrukspåvirkning i vannområdet

Skal vassdragene på Hadeland oppnå miljømålet «god tilstand», som EU's vanndirektiv sier, må alle sektorer bidra. Siden landbruket påvirker mange av vannforekomstene øst for Randsfjorden i middels og stor grad, betyr det at det er landbruket som i stor grad har muligheten for å endre tilstanden i vannforekomstene. Ergo er landbruket er nødt til å gjennomføre tiltak.

2.2 HVILKE TILTAK KAN LANDBRUKET GJØRE

NIBIO har laget en oversikt over aktuelle tiltak landbruket kan gjøre, samt virkningen av dette (tabell 1). Hvilke tiltak som er aktuelle hvor, vil variere med hvilken type produksjon som er på arealet, tilstanden til nærmeste vannforekomst og bondens motivasjon.

Tabell 1: Tiltak som kan redusere forurensning fra landbruket, i henhold til NIBIO's tiltaksveileder

Tiltak	Virkning
Jordarbeiding om våren	Ved jordarbeiding om våren beskytter stubb og planterester jorda mot erosjon om høsten, gjennom vinteren og før våronna.
Redusert jordarbeiding	Økt innhold av organisk materiale i matjordlaget øker stabiliteten til jordaggregatene.
	Økt biologisk aktivitet med påfølgende bedret jordstruktur i matjordlaget.
	Redusert trafikk på arealene fører til mindre risiko for pakningsskader.
Grasdekte vannveger	Reduserer graving i forsenkninger
	Sedimentering av eroderte jordpartikler
Bufferzoner/vegetasjonssoner	Sedimentering av jordpartikler og stoffer bundet til disse
	Infiltrering av overflatevann i sonen
	Binding av stoffer til jord
	Opptak av næringsstoffer i vegetasjon
	Mikrobiell nedbrytning
Fangdammer	Sedimentering av partikler og partikkelbundne stoffer
	Biologisk opptak og omdanning av næringsstoffer
	Kjemisk binding av næringsstoff til sediment
Hydrotekniske tiltak	Regulerer og kontrollerer overflateavrenning
Gjødselplanlegging	Optimal tilpasning til den enkelte veksts behov
	Redusert risiko for utvasking av nitrogen
	Reduser fosforinnhold i jord over tid og følgelig redusert mengde fosfor som tapes bundet til partikler, samt reduksjon i mengde algetilgjengelig fosfor

Andre tiltak, som er aktuelle å gjennomføre på Hadeland, er:

- Bedre gjødslingsplanlegging med særlig fokus på optimal utnyttelse av husdyrgjødsel
- Tiltak mot punktutslipp, herunder kontroll av gjødsellager/tallelager/utekveer
- Oppfølging av husdyrhold
- Forby jordarbeiding om høsten på erosjonsutsatte areal nær vassdragene
- Problemkartlegging av diffus avrenning fra husdyrhold
- Hydrotekniske tiltak, utbedring av bekkelukkinger og grøftesystemer
- Problemkartlegging av vannuttak til landbruket
- Tiltak i forbindelse med hogst/annet skogbruk
- Åpning av lukkede bekker

3. HVA ØNSKER VI Å PRIORITERE OG HVORFOR?

Det er i utgangspunktet ønskelig å gjennomføre så mange tiltak som mulig, men grunnet mangel på ressurser, både tidsmessig og økonomisk, må landbruket prioritere hvilke tiltak som skal gjennomføres. Tiltakene som vi anser det som realistisk å gjennomføre, er listet opp under.

Vi ønsker å prioritere frivillige tiltak i startfasen og øke kunnskapsnivået hos produsentene. Både kunnskapen om tilstanden i vassdragene i dag, hvilke tiltak som kan gjøres og hvilke konsekvenser disse har. Særlig viktig er det å vektlegge de positive konsekvensene for produsentene selv av tiltakene, som en motiverende faktor.

I tillegg ønsker vi å fange opp initiativ fra næringa selv, dersom det kommer, og spille på det. Vi tror gjennomføringsevnen er større for tiltak som næringa selv kommer med, og tiltakslisten og prioriteringen av tiltak kan derfor endres ved evaluering av planen.

Dersom frivillige tiltak ikke er nok, enten fordi ikke mange nok iverksetter dem eller de ikke har stor nok effekt på vannkvaliteten, så må man vurdere å innføre tiltak utover de frivillige. Som for eksempel innføring av lokal forskrift med forbud mot jordarbeiding om høsten i enkelte utsatte områder (se 3.4 Måloppnåelse).

3.1 TILTAKSLISTE

Tiltak	Gjennomføring	Finansiering
--------	---------------	--------------

Landbrukskontoret/forvaltningen		
Informasjonsmøter – generell tematikk	2018	
Kartlegging av kantsoner langs Vigga, kalksjøer mm og oppfølging av evt. avvik	2017/2018	KLD sin tilskuddsordning
Forurensningskontroll – gjødsellager, tallelager, særlig fokus på utekveer	10 per år	Drift LKH
Ved PT-kontroll – vektlegge gjødselplan, bruk av husdyrgjødsel, jordprøver, kantsoner mm.	10 % av alle foretak kontrolleres årlig	Drift LKH
Revidere tilskuddskriteriene for SMIL-ordningen	2018	Drift LKH
Prøve å påvirke ved rulleringen av RMP	FM styrer prosessen	Drift LKH
Oppsøke enkeltprodusenter for spesifikk veiledning	2018 – 2019 evt. videre dersom finansiering foreligger	KLD sin tilskuddsordning
Innføre lokal forskrift – forbud mot jordarbeiding om høsten	Vurderes fortløpende	Drift LKH

Fagrådet/Landbruksrådgivningen		
Informasjonsmøter – spesifikke tema <ul style="list-style-type: none"> - Drenering - Bruk av husdyrgjødsel - Gjødslingsplanlegging - Presisjonsjødsling - Plantevernjournal - Tiltak for å redusere erosjon/avrenning 	Årlige møter	Klima- og miljøprogrammet til FMOP evt. KLD sin tilskuddsordning
Markvandringar – samme tema som over	Årlig	Klima- og miljøprogrammet til FMOP
Demonstrasjonsområder	Forsøkes anlagt fra 2018	Klima- og miljøprogrammet til FMOP

Tiltak	Gjennomføring	Finansiering
--------	---------------	--------------

Gjødslingsplankurs	Årlig – fortrinnsvis høsten	Klima- og miljøprogrammet til FMOP
--------------------	-----------------------------	------------------------------------

Produsentene

Redusert jordarbeiding	Årlig	
Åker i stubb	Årlig	RMP-tilskudd
Fangvekster etter høsting	Årlig	RMP-tilskudd
Grasdekte vannveger/vegetasjonssoner	Årlig	RMP-tilskudd
Utsatt omlegging av eng	Årlig	RMP-tilskudd
Rett skjøtsel av kantsoner	Årlig	RMP-tilskudd
Åpning av lukkede bekker	Årlig, forsøkes anlagt fra 2018	SMIL-midler
Utbedring av hydrotekniske tiltak	Årlig, forsøkes anlagt fra 2018	SMIL-midler
Etablere fangdammer	Årlig, forsøkes anlagt fra 2018	SMIL-midler

Hogstentreprenører/Kontaktutvalget for skog

Vannmiljøtiltak i skogen - informasjonsmøte	Årlig	Skogfondets rentemidler
---	-------	-------------------------

LKH – Landbrukskontoret for Hadeland

PT – Produksjonstilskudd

FMOP – Fylkesmannen i Oppland

KLD – Klima- og miljødepartementet

RMP – Regionalt miljøprogram

SMIL – Spesielle miljøtiltak i jordbruket

3.2 FORKLARING AV DE ENKELTE TILTAK

Informasjonsmøter – generell tematikk

Dette møtet er tenkt å være et informasjonsmøte som tar for seg tematikken med vann og landbruk generelt, for å gi landbruksmiljøet på Hadeland et innblikk i problemstillingene vi står ovenfor og eksempler på ting bønderne kan gjøre for å redusere problematikken. Det er viktig her å fokusere på tiltak som er gunstig både for bonden og miljøet, og at vi ønsker at mest mulig av tiltakene skal gjennomføres frivillig, før vi må gå inn med tvang/reguleringer.

Her ønsker vi å få med bønder fra andre vannområder som ligger lenger fram i løypa enn oss, som for eksempel Morsa eller Eiker, som kan fortelle om hvordan de har arbeidet og hvilken effekt de ser av arbeidet sitt.

I tillegg ønsker vi å informere om tiltaket med å oppsøke enkeltprodusenter for spesifikk veiledning, for å få flest mulig til å melde seg på dette.

Kartlegging av kantsoner langs Vigga, kalksjøer mm. og oppfølging av eventuelle avvik

Kantsonene langs Vigga fra Lunner/Gran-grense er allerede kartlagt med tanke på vegetasjon og tilgjengeligheten til elva. Landbrukskontoret er våren 2017 tildelt midler fra KLD sin tilskuddsordning «generell vassforvaltning» for å kartlegge kantsonene langs resten av Vigga, kalksjøene våre og utvalgte andre vassdrag. Dette vil gjennomføres høsten 2017/våren 2018, i samarbeid mellom Vannområde Randsfjorden og de tre Hadelandskommunene, og vil være et godt kunnskapsgrunnlag å ha for videre arbeid.

Forurensningskontroll – gjødsellager/tallelager/utekveer

Landbrukskontoret gjennomfører årlig ca 10 forurensningskontroller etter forskrift om gjødselvarer. Dette vil vi fortsette med.

Ved PT-kontroll – vektlegge gjødselplan, bruk av husdyrgjødsel, jordprøver, kantsoner mm.

Forskrift om produksjonstilskudd sier at 10 % av alle foretak som får tilskudd skal kontrolleres. Dette gjøres vanligvis om høsten. En slik kontroll skal dekke mye ved gårdsdrifta, men som et tiltak i denne planen vil det bli lagt mer vekt på gjødselplan, hvordan man bruker husdyrgjødsel, hvor hyppig tas det jordprøver, kantsoner mot vassdrag mm. Både som en kontrollfunksjon og en anledning for å informere grundigere til den enkelte produsent om de konkrete problemene som er på de enkelte bruka.

Revidere tilskuddskriteriene for SMIL-ordningen

Tilskuddskriteriene for SMIL-ordningen revideres hvert fjerde år, og skal nå revideres i 2018. Disse vedtas politisk. Vi vil her legge ytterligere vekt på vannmiljøtiltak.

Prøve å påvirke ved rulleringen av RMP

Det er Fylkesmannen som er ansvarlig for rullering av kriteriene til RMP-ordningen og vi har derfor ingen direkte bestemmelsesrett over denne. Landbrukskontoret blir ofte invitert til å komme med uttalelser og innspill, og vi vil benytte vår sjanse her til å vektlegge tilskudd til vannmiljøtiltak ytterligere.

Hadeland er allerede i dag et såkalt prioritert område for avrenningstiltak, og får ekstra tilskudd gjennom RMP til ingen/utsatt jordarbeiding, fangvekster etter høsting, utsatt omlegging av eng, samt grasdekt vannveg og vegetasjonssoner.

Oppsøke enkeltprodusenter for spesifikk veiledning

Med dette tiltaket ønsker vi å tilby gårdbrukere som ønsker det, veiledning og bistand på hvilke tiltak

som kan og bør gjøres på deres eiendom. Det er gårdbrukeren sjøl som melder seg på ordningen. Det er viktig at den som skal veilede har god kompetanse på temaet. Tiltaket er ressurskrevende, men vi ønsker å søke om spesifikke midler for å kunne gjennomføre dette.

Innføre lokal forskrift – forbud mot jordarbeiding om høsten

Dersom vi ser at frivillige tiltak ikke monner, må vi vurdere å innføre lokal forskrift, med en geografisk avgrensning, om forbud mot jordarbeiding om høsten. Dette tiltaket vil ikke være aktuelt før etter det har gått en stund, slik at folk har hatt tid til å gjøre nødvendige tiltak.

Informasjonsmøter og markvandring – spesifikke tema

I tillegg til de tidligere omtalte generelle informasjonsmøtene, ønsker vi også å avholde møter og fagdager hvor man går nærmere inn på ulike problemstillinger. Her kan både Landbrukets Fagråd Hadeland og Landbruksrådgivningen være aktuelle arrangører. Informasjon og kunnskapsheving er veldig viktig for at bonden velger driftsløsninger på sin gård som er gunstige for vannkvaliteten og miljøet.

Eksempler på mer konkrete tema er; bruk av husdyrgjødsel, kompostering av talle, grasdekte vannveger, åker i stubb, avrenningsproblematikk korn/potet, humus, jordlivet, jordpakking, høstpløying.

Demonstrasjonsområder

Vi ønsker å etablere demonstrasjonsområder med ulike tiltak, som for eksempel hydrotekniske tiltak. Vi tror at ved å få opp slike, vise at det er mulig å gjennomføre og peke på fordelene ved dem, senker terskelen for at andre skal gjøre det samme.

Gjødslingsplankurs

Landbrukskontoret har tidligere gjennomført to gjødslingsplankurs, som var meget populære. Fagrådet viderefører disse.

Faktiske tiltak på jorden

Det er naturligvis de faktiske tiltak som blir gjort ute av produsentene, som er avgjørende for om man får forbedret tilstanden til vassdragene våre eller ikke. Det er derfor produsentene selv som faktisk kan gjøre noe med dette, forvaltningen rundt kan bare legge til rette for tiltakene i størst mulig grad.

Vannmiljøtiltak i skogen

Det er flere aktuelle tiltak som skogbruksnæringa kan gjøre, for å redusere avrenning til vassdrag og forhindre forurensing. Ved å gjennomføre informasjonsmøter om ulike vannmiljøtiltak som skognæringa kan gjennomføre, kan næringa ta ansvar for sin drift. Møtet vil rette seg mot entreprenører, tømmerkjøpere og skogeiere.

3.3 PROSJEKT «DEN DYKTIGE BONDEN»

Prosjektet «Den dyktige bonden» er forankret både i landbruksplan for Hadeland og i kommunenes klimaplaner. Hovedtanken bak prosjektet er å øke kompetansenivået hos bøndene, som gir bedre økonomi, mer klima- og miljøvennlig drift, samt mindre forurensning.

Prosjektet vil inneholde mange ulike tiltak, men da særlig informasjonstiltak for å sikre kompetanseheving. Vi tror at ved å samle tiltak med fokus på klima og miljø, i et prosjekt, vil det kunne satses mye mer på, gjøres mer ut av og dermed forankres bedre ute i næringa. Prosjektet vil

være et samarbeid mellom Landbrukskontoret for Hadeland og Landbrukets fagråd Hadeland, og vil også involvere andre aktuelle parter, som NLR, Energigården, klimapådriver mm.

Tiltakene listet opp i denne plan, som kan puttes inn i prosjektet, er planlagt gjennomført gjennom dette prosjektet.

3.4 MÅLOPPNÅELSE

Overordna mål med denne planen og dens tiltak, er å oppfylle vannforskriften sitt krav om at alle vannforekomster i landet skal oppnå miljømålet «god tilstand» innen 2021. For å nå dette målet må alle næringer og aktører bidra, ikke bare landbruket.

Slik tilstanden er i dag er det et urealistisk mål, men ambisjonen må i det minste være at vannforekomstene på Hadeland, innenfor kulturlandskapet, ikke blir klassifisert i en dårligere tilstand enn ved starten for denne planen.

Vannforekomstenes tilstandsgrad vurderes fortløpende ettersom nye vannprøveresultater blir registrert. Vassdraga innenfor kulturlandskapet følges forholdsvis godt opp med vannprøver gjennom Fylkesmannen i Oppland sitt overvåkningsprogram, og resultatet fra disse prøvene vil i utgangspunktet være vår beste måleindikator på vannmiljøarbeidet som gjøres.

Samtidig er det komplekse system vi prøver å forbedre. Vi kan havne i den situasjonen at både forvaltningen og næringa sjøl har gjort store viktige endringer, uten at dette gir utslag på vannprøvene før etter flere år.

En indikator som kan si oss noe om vi er på rett vei eller ikke, er derfor å analysere RMP og SMIL-søknader fra år til år, evt også om det er andre konkrete tiltak vi kjenner til. Målsetningen her er:

- økning i antall dekar åker i stubb innenfor hver erosjonsklasse
- økning i antall dekar fangvekster etter høsting
- økning i antall meter grasdekt vannveg/vegetasjonssone
- økning i antall dekar med utsatt omlegging av eng
- etablering av fangdam(mer)

Hvorvidt frivillige tiltak er godt nok og om man skal innføre pålagte tiltak, blir en løpende vurdering underveis, i forbindelse med den årlige evalueringa av denne planen.

4. FINANSIERING/KOSTNADSOVERSLAG

I utgangspunktet følger det ikke med midler for å gjennomføre tiltak i henhold til EU's vanddirektiv direkte. Men, det er flere ulike tilskuddsordninger som kan være aktuelle å søke på. Flere av de planlagte tiltakene gir også ekstra tilskudd til den som driver arealet, etter søknad.

Klima- og miljødepartementet (KLD) sine tilskuddsordninger for 2018

En av ordningene her er ordningen som heter «generell vassforvaltning». Denne ordningen skal medvirke til at man når miljømålene i vannforskrifta. Målgrupper for ordningen er blant annet kommuner, interkommunale vannprosjekt og frivillige organisasjoner.

Tilskudd kan bli gitt til:

- Tiltak, tilrettelegging og organisering knyttet til arbeidet i vannområder og vannregioner.
- Informasjon knyttet til arbeidet i vannområder og vannregioner.

- Utgreiinger og andre tjenestekjøp.

Tilskuddsordningene for 2018 hadde søknadsfristfrist 15. januar.

Dersom det er noen tiltak som konkret retter seg mot den utvalgte naturtypen kalksjø, kan tilskuddsordningen «tilskudd til trua naturtyper» være aktuell.

«Klima- og miljøprogrammet» hos Fylkesmannen i Oppland

Tiltak innenfor følgende hovedtema kan få tilskudd:

- Klimatilpasning i jordbruket
- Klimagassutslipp og karbonbinding i jordbruket
- Naturmangfold og kulturminner i kulturlandskapet
- Forurensning fra jordbruket til vann, jord og luft

Tiltak rettet mot redusert erosjon/avrenning fra jordbruksareal på Hadeland og Toten prioriteres. Målgruppe for ordningen er organisasjoner og virksomheter som arbeider med å oppnå landbrukspolitiske målsettinger for bærekraftig jordbruksproduksjon og klima- og miljøtiltak. Privatpersoner kan ikke søke.

Søknadsfrist er 15. februar og 15. november.

Regionale miljøtilskudd (RMP)

Regionale miljøtilskudd er årlig tilskudd til driftsmåter som ivaretar viktige miljøverdier, for eksempel redusert jordarbeiding om høsten, grasdekte vannveier mm. Tilskuddet gis til alle som tilfredsstiller visse standardvilkår og er berettiget produksjonstilskudd. Denne ordningen omfatter ingen/utsatt jordarbeiding, fangvekster etter høsting, grasdekt vannveg og vegetasjonssoner, utsatt omlegging av eng og redusert bruk av kjemiske plantevernmidler.

Spesielle miljøtiltak i landbruket (SMIL-midler)

- Etablering av fangdammer
- Tiltak til fremme av biologisk mangfold

Kommunene på Hadeland har en egen lokal forskrift, for hvordan tildelingen av disse midlene skal prioriteres. Et av områdene som skal prioriteres er tiltak mot landbruksforurensning, og prioriterte områder innenfor dette er nedslagsfeltene til kalksjøene og til Vigga og Sløvikselva. Et annet prioritert område er tiltak til fremme av biologisk mangfold, og spesifikke tiltak rettet mot kalksjøer, kan dekkes av denne ordningen.

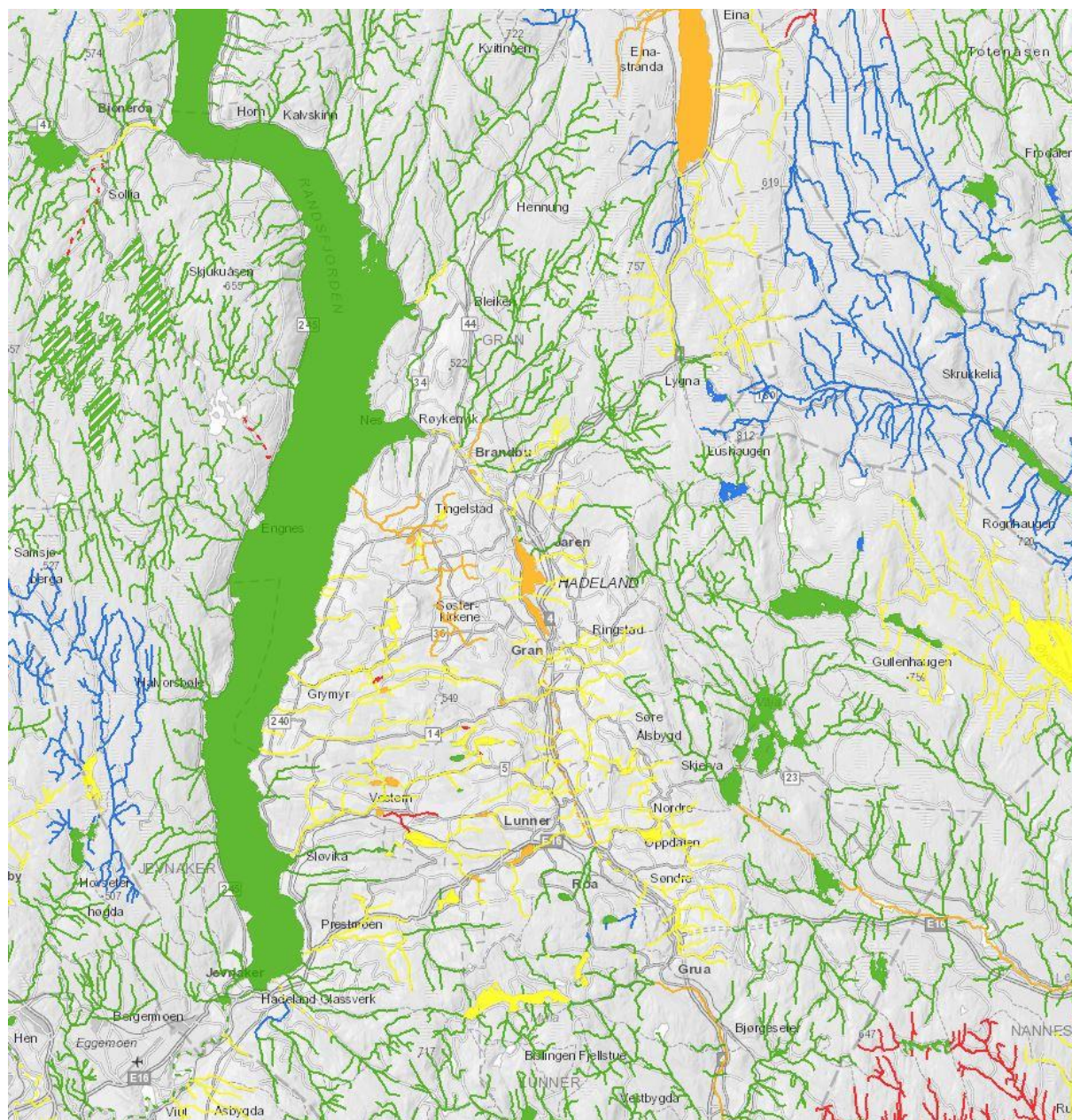
Inntil 70 % av godkjent kostnadsoverslag kan gis i tilskudd. Egeninnsats kan legges inn.

Ytterligere rapporter/informasjon

- Regional plan for vannforvaltning i vannregion Vest-Viken 2016-2021
 1. Regional plan for vannforvaltning i vannregion Vest-Viken 2016-2021
 2. Handlingsprogram for vannregion Vest-Viken 2016
 3. Regionalt tiltaksprogram i vannregion Vest-Viken 2016-2021
- Randsfjorden vannområde – Lokal tiltaksanalyse
- Bioforsk-rapport 139/2012
- Bioforsk.no/tiltak – Tiltaksveileder for landbruket
- Vann-nett.no
- Vanmiljo.miljodirektoratet.no

Vedlegg 1

Kart over vannforekomster på Hadeland. Fargen indikerer økologisk tilstand (blå = svært god, grønn = god, gul = moderat, oransje = dårlig, rød = svært dårlig)

Tabell med vannforekomster på Hadeland, med ID, navn, om forekomsten er naturlig eller modifisert, økologisk tilstand, økologisk potensial og navn på kommunen den ligger i.

VannforekomstID	Vannforekomstnavn	Naturlig eller SMVF	Økologisk tilstand	Økologisk potensial	Kommunenavn
012-1647-R	Vigga øvre deler	Naturlig	Moderat		Lunner
012-1648-R	Sidebekker til Vigga i Gualia, jordbruksområder	Naturlig	Moderat		Lunner
012-1650-R	Sidebekker øst for Vigga i Gualia	Naturlig	Moderat		Lunner
012-1657-R	Ryabekken, nedre del	Naturlig	Moderat		Lunner
012-1659-R	Sidebekker Vigga nord for Roa	Naturlig	Moderat		Lunner, Gran
012-1661-R	Vigga Roa-Jarenavann	Sterkt modifisert (fysisk)		Dårlig	Lunner, Gran
012-1681-R	Vangselva, nedre del	Naturlig	Moderat		Jevnaker
012-1683-R	Vangselva nedre del bekkefelt	Naturlig	Moderat		Jevnaker
012-1684-R	Vesletjernelva	Naturlig	God		Jevnaker
012-1685-R	Vangselva, øvre del	Naturlig	God		Jevnaker, Lunner
012-1686-R	Vassjøtjernet-tilløpsbekker	Naturlig	Moderat		Jevnaker, Lunner
012-1687-R	Grindvollbekken	Naturlig	Svært dårlig		Lunner
012-1688-R	Tosobekken	Naturlig	God		Jevnaker
012-1689-R	Randsfjorden, tilløpsbekker Jevnaker kommune nordøst	Naturlig	God		Jevnaker, Lunner, Gran
012-1690-R	Mosåa-øvre del	Naturlig	God		Jevnaker, Ringerike
012-1691-R	Svenåa øvre del	Naturlig	God		Jevnaker
012-1828-R	Skjerva nedre del	Naturlig	God		Gran
012-1831-R	Vigga bekkefelt nordvestsiden	Naturlig	Moderat		Gran
012-1832-R	Amundrudbekken	Naturlig	Moderat		Gran
012-1837-R	Skjerva nedre del sideelver upåvirket	Naturlig	God		Gran
012-1838-R	Gullåa nedre del	Naturlig	Dårlig		Gran
012-1840-R	Gullåa øvre deler	Naturlig	God		Gran
012-1841-R	Eggeelva, øvre deler	Naturlig	God		Gran
012-1842-R	Gullerudelva bekkefelt	Naturlig	God		Vestre Toten, Gran
012-1844-R	Grindåkerdalenelva	Naturlig	God		Jevnaker, Gran
012-1845-R	Randsfjorden bekkefelt i Jevnaker vestsiden	Naturlig	God		Jevnaker, Gran
012-1846-R	Svartjernsbekken	Sterkt modifisert (fysisk)		Svært dårlig	Gran
012-1850-R	Eggeelva, nedre deler	Naturlig	God		Gran
012-1865-R	Bjonevassdraget	Naturlig	God		Gran, Søndre Land, Ringerike
012-1866-R	Gjerdjøelva	Naturlig	God		Gjøvik, Gran, Søndre Land
012-191-R	Sandungsbekken	Naturlig	God		Jevnaker, Gran
012-196332-L	Oksetjern	Naturlig	Moderat		Gran
012-196391-L	Lønntjern	Naturlig	God		Gran
012-196447-L	Bråtjern	Naturlig	Svært dårlig		Gran
012-196461-L	Korsrudputten	Naturlig	Svært dårlig		Lunner, Gran
012-196501-L	Karusputten	Naturlig	Moderat		Lunner
012-196502-L	Nyborgtjernet	Naturlig	Moderat		Lunner
012-196531-L	Holteputten	Naturlig	Moderat		Jevnaker, Lunner
012-210-R	Toverudelva	Sterkt modifisert (fysisk)		Svært dårlig	Gran
012-212-R	Svenåa, nedre del	Sterkt modifisert (fysisk)		Moderat	Jevnaker
012-220-R	Gullerudelva	Naturlig	Moderat		Gran
012-224-R	Velmundselva	Sterkt modifisert (fysisk)		Udefinert	Gran
012-2652-R	Vigga Svenskbakken-Randsfjorden	Sterkt modifisert (fysisk)		Moderat	Lunner, Gran
012-2653-R	Vigga Prestikvern til Svenskbakken	Sterkt modifisert (fysisk)		Moderat	Gran
012-362-R	Vigga Roa-Gualia	Sterkt modifisert (fysisk)		Moderat	Lunner
012-366-R	Oheselva	Naturlig	Moderat		Gran
012-382-R	Mosåa, nedre del	Naturlig	Svært god		Jevnaker
012-385-R	Ryabekken	Naturlig	Svært god		Lunner
012-386-R	Bjønnbekken/Bjøraltbekken	Naturlig	God		Lunner
012-387-R	Kalvsjøbekken	Naturlig	Moderat		Lunner
012-393-R	Kåvåbekken	Naturlig	Moderat		Gran
012-395-R	Elgsjøbekken	Naturlig	Moderat		Lunner
012-400-R	Sløvikselva, nedre del	Naturlig	Moderat		Jevnaker
012-4709-L	Rovtjern	Sterkt modifisert (fysisk)		Godt	Gran
012-4742-L	Bergstjern	Naturlig	Dårlig		Gran
012-4762-L	Stortjern	Naturlig	Moderat		Gran
012-4771-L	Grunningen	Naturlig	Dårlig		Gran
012-4772-L	Elgtjernet	Naturlig	Moderat		Gran
012-4781-L	Breidtjernet	Naturlig	Moderat		Gran
012-4788-L	Langtjernet	Naturlig	Moderat		Gran
012-4802-L	Skirstadtjernet	Naturlig	Moderat		Gran
012-4814-L	Glorudtjern	Naturlig	Moderat		Gran
012-4828-L	Falangtjern, øvre	Naturlig	Svært dårlig		Gran
012-4832-L	Raknerudtjernet	Naturlig	Dårlig		Gran
012-4833-L	Falangtjern nedre	Naturlig	Dårlig		Gran
012-4837-L	Østtjernet	Naturlig	Moderat		Gran
012-4838-L	Rokotjernet	Naturlig	Moderat		Lunner, Gran
012-4843-L	Øyskogtjernet	Naturlig	Moderat		Lunner, Gran
012-4844-L	Høybytjernet	Naturlig	Moderat		Lunner, Gran
012-4849-L	Krugerudtjernet	Naturlig	Moderat		Lunner, Gran
012-4850-L	Korsrudtjernet	Naturlig	God		Lunner
012-4861-L	Orentjernet	Naturlig	Dårlig		Jevnaker, Lunner
012-4865-L	Velotjernet	Naturlig	Dårlig		Jevnaker, Lunner
012-4867-L	Høltjernet	Naturlig	God		Lunner
012-4875-L	Bråtjernet	Naturlig	Moderat		Jevnaker, Lunner
012-4876-L	Elgsjøen	Naturlig	Moderat		Lunner
012-4878-L	Kjevlingen	Naturlig	Dårlig		Lunner
012-4881-L	Sverigetjernet	Naturlig	Dårlig		Lunner
012-4890-L	Vassjøtjernet	Naturlig	Moderat		Jevnaker, Lunner
012-4891-L	Kalvsjøtjernet	Naturlig	Dårlig		Lunner
012-4892-L	Markatjernet	Naturlig	Moderat		Jevnaker, Lunner
012-4895-L	Galtetalskjerna	Naturlig	God		Jevnaker, Lunner
012-4897-L	Galtetalskjerna	Naturlig	Moderat		Jevnaker, Lunner
012-4903-L	Hallomtjernet	Naturlig	Dårlig		Jevnaker, Lunner
012-4909-L	Oppentjernet	Naturlig	God		Lunner
012-4910-L	Stortjernet	Naturlig	Moderat		Jevnaker
012-4915-L	Omdalsvatnet	Naturlig	God		Lunner
012-4917-L	Kårstادتjern	Naturlig	Moderat		Jevnaker
012-523-L	Randsfjorden	Naturlig	God		Jevnaker, Gran, Søndre Land, Nordre Land
012-557-L	Jarenavatnet	Naturlig	Dårlig		Gran

012-605-L	Austre Bjonevatnet	Naturlig	God		Gran
012-631-L	Sortungen	Sterkt modifisert (fysisk)		Udefinert	Gran
012-632-L	Fjorda	Sterkt modifisert (fysisk)		Godt	Gran
012-67092-L	Svartjern	Sterkt modifisert (fysisk)		Godt	Gran
012-706-R	Gullputtenbekken	Naturlig	God		Gran
012-708-R	Sidebekker øst for Jarenavann og Vigga sørøst for Jarenavann	Naturlig	Moderat		Lunner, Gran
012-715-R	Vigga mellom Jarenavannet og Prestkværn	Sterkt modifisert (fysisk)		Godt	Gran
012-727-R	Bleikenelva	Naturlig	God		Gran
012-729-R	Korselva	Naturlig	God		Gran
012-733-R	Gullerudelva øvre del	Naturlig	God		Gran
012-734-R	Askjumelva	Naturlig	Dårlig		Gran
012-736-R	Risenfallsbekken	Naturlig	God		Gran
012-740-R	Bekker sørsiden Røykenvika	Naturlig	God		Gran
012-744-R	Bjoneelva	Naturlig	Moderat		Gran
012-798-R	Bekker sør Grymyr	Naturlig	Moderat		Gran
012-799-R	Bekker mellom Furunes og Rekstad	Naturlig	Moderat		Gran
012-800-R	Skjerva, øvre del	Naturlig	God		Gran
012-803-R	Sløvikselva, bekkefelt	Naturlig	Moderat		Jevnaker, Lunner, Gran
012-804-R	Sløvikselva øvre del	Naturlig	Moderat		Jevnaker, Lunner
012-806-R	Kjevlingen	Naturlig	Moderat		Lunner
012-847-R	Mænaelva	Naturlig	God		Gran